

LUND UNIVERSITY

Nyliberalism skapar nytt Lort-Sverige

Clark, Eric; Cinthio, Björn

Published in:
Sydsvenskan

2009

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Clark, E., & Cinthio, B. (2009). Nyliberalism skapar nytt Lort-Sverige. *Sydsvenskan*.

Total number of authors:

2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

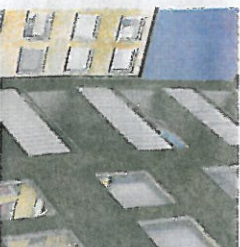
Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

AKTUELLA FRÅGOR

”...tjugo års nyliberal politik som reducerat bostäder till finansiel- la objekt och skapat utrymme för ett Lort-Sverige anno 2009.”
Eric Clark och Björn Cinitio om bostadspolitikern.

● **AKTUELLA FRÅGOR**

”Nyliberalism skapar nytt Lort-Sverige”

Debattredaktör: Magnus Jiborn. E-post: aktuella@svdsvenskan.se. Telefon: 040-28 10 13. Fax: 040-93 96 56. Telefonid: måndag till fredag kl 13-14. Fler debattartiklar finns på svdsvenskan.se/lopmor/aktuellafragor

Två decenniers nyliberal bostadspolitik har reducerat bostäder till finansiella objekt och skapat ett Lort-Sverige anno 2009. Resultatet syns bland annat i bostadsområdet Herrgården i Malmö, där hus ruttar utifrån och möglar inifrån. Det skriver **Eric Clark**, professor i kulturgeografi vid Lunds universitet, och **Björn Cinitio**, jurist vid Hyresgästföreningen.

Problemen i bostadsområdet Herrgården i Malmö bottnar inte i enskilda aktörers agerande. De är konsekvenser av tjugo års nyliberal politik som reducerat bostäder till finansiella objekt och skapat utrymme för ett Lort-Sverige anno 2009.

Problemen i Herrgården kan lösas med riktade åtgärder, men utan ny färdriktning inom bostadspolitikern kommer liknande problem att bli allt vanligare inslag i svenska städer.

Den svenska bostadsektorn har genomgått en tjugogångsförvandling från en av de mest reglerade i västvärlden till en av de mest marknadsliberala. Bostadspolitiska anspråk på socialt ansvar, hög boendestandard till rimlig kostnad, god boendemiljö och neutralitet mellan upplåtelseformer har övergetts.

Från att ha varit en betydande del i statens utgifter har bostadsektorn blivit en lika stor inkomstkälla. Tjugo års nyliberal politik, inte

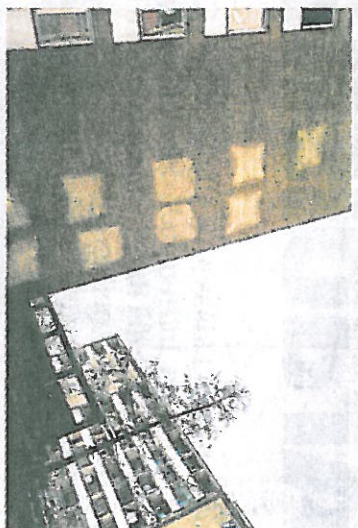
● **Ökad trångboddhet:** efter krigstidens långvariga trend mot minskad trångboddhet har vänt. Över en miljon vuxna och en halv miljon barn är trångboddade.

● **Ökad segregation:** särskilt den inkomstrelaterade segregationen har ökat. Polariseringen lämnar spår i geografin. Allt fler områden i svenska städer med höga inkomster präglas av kraftigt ökande inkomster, samtidigt som fler och fler områden med låga inkomster upplever minskande realinkomster. Till de senare hör Herrgården.

● **Ökad segregering:** neutraliteten mellan olika upplåtelseformer är borta. Hyror steg mellan 1986 och 2005 med mer än två gånger inflationstakten, medan kostnaderna för boende i äganderätt under samma period ökade mindre än den allmänna inflationen – det vill säga realkostnaderna sjönk. I praktiken har den förda politiken inneburit subventioner till de välbeställda.

● **Privatisering av bostadsbestånd:** Begränsningar av ut försäljning av allmännyttan och omvandling av hyresrätt till bostadsrätt har tagits bort.

● **Mot denna bakgrund** är det inte förvånande att det uppstår problem av den art som uppmärksammas i Herrgården, där hus ruttar

Det är en nyliberal bostadspolitik som orsakat problemen i bostadsområdet Herrgården i Malmö, menar skribenterna.

ARRIV: LINDA AXELSSON 2009

nar utifrån och möglar inifrån, och där vinst för investerare går före mycket eftersträdda behov av underhåll.

Finansbolaget Acta har uttalat oro för hur deras kunder uppfattar bilderna från Herrgården i media. Kunderna är inte de boende utan investerare med krav på vinst. Boende reduceras således till en finansiell resprodukt. Ingen vacker syn. Vi har sett hur det ser ut i lägenheter på Herrgården. Liknelser som glorts med Lubbe Nordströms *Lort-Sverige* inte är så långsöka som man skulle vilja tro.

Några år innan han (alldeles för tidigt) gick bort beklagade sig Bengt Ilner, som grundade Institutet för bostadsforskning vid Uppsala universitet, över att bostadspolitikern hade skapat en klyfta mellan bostadens finansiella och sociala dimensioner. När bostaden reducerats till objekt för finansiell placering, utan

koppling till bostadsociala hänsyn, samtidigt som politiken i övrigt (skattepolitik, arbetsmarknadspolitik, välfärdspolitik, integrationspolitik och så vidare) bidragit till socioekonomisk polarisering, då uppstår – helt följderiktigt – den typ av problem vi ser i Herrgården.

Herrgårdens specifika problem kan tacklas med riktade åtgärder. Men i det system som skapats under tjugo års systemskifte kommer liknande problem att öka i omfattning.

Malmö satsar på att framså som en föregångare i kappjönningen om den hållbara staden. Vill vi på allvar tala om hållbara städer – och vara trovärdiga när vi talar om hållbarhetens sociala dimension – är det dags att tänka om och finna en ny färdriktning inom bostadspolitikern.

ERIC CLARK
BJÖRN CINITIO
6 april 2009